

Rahvusarhiivi

2025. aasta aruanne

Sisukord

1. Hinnang 2025. aastale	3
2. Kogumine ja nõustamine.....	4
2.1. Hindamine ja nõustamine.....	4
2.2. Avalike asutuste arhiivide kogumine	5
2.3. Eraõiguslike arhiivide kogumine	8
2.3. Audiovisuaalse ainese kogumine	9
3. Säilitamine	11
3.1. Säilitustingimused ja hoidlatöö	11
3.2. Konserveerimine	12
3.3. Digimine.....	13
3.4. Kopeerimisteenused	14
4. Kasutamine	15
4.1. Veebikülastused ja klienditeenindus	15
4.2. Teatmestu ja kasutuskeskkonnad	15
4.3. Arhiivipedagoogika, avalikud sündmused ja näitused.....	17
4.4. Ühismeedia ja turundus.....	19
5. Digitaalarhiivindus.....	22
5.1. Tarkvaraarendus	22
5.2. Digitaalne kogumine ja säilitamine.....	22
5.3. Suured digiprojektid.....	23
6. Teadus- ja publitseerimistöö	24
7. Organisatsiooniline areng ja rahvusvaheline koostöö	25
7.1. Töötajad ja vabatahtlikud.....	25
7.2. Koolitused ja arendusprogrammid	25
7.3. Eelarve ja projektitoetused.....	27
7.4. Rahvusvaheline koostöö	27
Lisa 1. Rahvusarhiiv arvudes 2025. aastal.....	29

1. Hinnang 2025. aastale

2025. aasta oli Rahvusarhiivis pingeline tööaasta. Viimasel paaril aastal fookuses seisnud mitmes teemas liiguti jõudsalt edasi, aga kõige enam ilmestasid aastat Endla hoonesse kolimisega seonduvad tegevused. Ses kontekstis on hea meel sedastada, et Maneeži ja Ristiku tänava hoonetest jõuti aasta vältel plaanipäraselt välja minna ja Endla hoone sisustada. Seonduvad rohked riigihanked õnnestusid, kuigi teatud mahus jätkub tehnoloogia paigaldamine veel ka 2026. aastal. Ometigi saab tõdeda, et praeguseks on praktiliselt kõik Rahvusarhiivi kogud hoitud nõuetekohastes säilitustingimustes, kui mitte arvestada nitrofilme, mille tarvis valmib erinõuetega hoidla lähiajal. Sama suur rõõm on märkida, et kõik Rahvusarhiivi töötajad on nüüdseks saanud kaasaegsed töötingimused nii ruumide kui muu taristu vaates.

Digisündinud teabe arhiveerimise valdkonnas saab täheldada edu. Küllap on seda toetanud nii ASTRA keskkonna arendamine kui ka arhiiviväärtuslike andmekogude haldamise juhise koostamine. Digisündinud teavet arhiivile üle andnud asutuste arv kasvas 2025. aastal 132-le (2024. aastal oli 88 asutust), samuti suurenes kordades üleantud digiainese maht. Rahvusarhiivi digitaalarhiivis on 2025. aasta lõpuks kokku 6,26 PB ulatuses andmeid.

Arendustööde vallas jätkus kesksete süsteemide konsolideerimine. AISi ja Saaga ühendamisel jõuti lõpusirgele, Saaga kaubamärk kaob 2026. aastal ja juurdepääs arhiiviainesele hakkab toimuma ainult AISi kaudu. Edukad olid ka ASTRA ja voogedastusplatvormi Arkaadri arendustööd. Aasta lõpuks jõudis Arkaadri haridusliidese kasutajate arv 2000 õpetajani ligi 400 õppeasutusest. Nii mõnegi teise tootega edasiliikumine on aga paraku pidurdunud, seda eelkõige napi arendusressursi tõttu.

Arhiiviteabe digimisel kujunes 2025. aasta erakordselt heaks – lisandus ligi 5 miljonit digipilti, seega on hetkel veebis vaadatavad juba 43,9 miljonit kujutist (sellele lisaks ajaloolised kaardid, fotod, filmid ja helid). See moodustab hinnanguliselt ca 5% Rahvusarhiivis säilitatavast pärandist, aga samas sisalduvad selle väheldasena tunduva suhtarvu sees praktiliselt kõik kõige enam pruugitavad arhiivid. Sestap on ka mõistetav, et 2025. aastal esmakordselt üle kahe miljoni läve küündinud külastusest toimub 99,75% veebis.

2025. aastal algas kolmeaastane Euroopa territoriaalse koostöö Kesk-Balti programmi projekt ArchXAI („AI Enhanced Cross-border Archives“), mille eesmärk on arhiiviteenuste uuendamine tehisintellekti abil. Eesti, Läti ja Soome rahvusarhiivi kogusid digitakse, indekseeritakse ja hallatakse uute tehisintellektipõhiste tööriistade abil, et lihtsustada infootsingut, arhiivipäringute esitamist ja päringutele vastuste koostamist. Tehisaru rakendamine arhiivis on kõne all ka Eesti Keele Instituudi ekspertidega, loodetavasti sünnib sellestki uusi lahendusi.

Rahvusarhiivi tehnoloogiline areng oli 2025. aastal silmatorkavalt hea, seda just mitme olulise audiovisuaalpärandi taristukomponendi lisandumise aspektis, järgmisel aastal sisustatakse pärandifilmi kinosaal Leida nii digi- kui analoogtehnoloogiaga. Paraku tuleb arhiivi töötasude osas nentida hoomatavat mahajäämust ametite ja inspeksioonide võrdlusgrupis.

Alustuseks mainitud pingelisusele vaatamata kujunes 2025. aasta enamiku töölõikude vaates Rahvusarhiivile edukaks. Üks arengustrateegia periood sai põhimõtteliselt lõpetatud, 2026. aastal algab uue strateegilise vaate ja eesmärgipüstituse sõnastamine.

2. Kogumine ja nõustamine

2.1. Hindamine ja nõustamine

Aruandeaasta jooksul toimus kaks hindamiskomisjoni koosolekut Rahvusarhiivi ees seisvate olulisemate hindamisküsimuste lahendamiseks. Peamised aruteluteemad olid üles kerkinud igapäevasest tööst kogumisel, näiteks üleriigilise planeeringute andmekogu PLANK kasutuselevõtuga seoses kohalike omavalitsuste planeeringute kogumine, Politsei- ja Piirivalveameti tunnistajakaitse ning jälitustegevuse käigus loodava teabe andmekaitse tagamise võimekus Rahvusarhiivis ning andmekogude haldamise juhise ASTRA keskkonnas tehtud testimisel tõstatunud küsimused. Rahvusarhiivi arengusihetidest tulenevalt vaadati üle 2011. aasta makrohindamisotsusest tulenev arhiivimoodustajate nimekiri. Eraldi käsitlemist leidsid õppeasutused ja riigi asutatud sihtasutused, ühtlasi analüüsiti meditsiinidokumentide senist kogumispraktikat. Hindamiskomisjon otsustas muuta isikupõhiste meditsiinidokumentide hindamisotsust viisil, mis vähendab kogutavate paberahivaalide hulka ja suurendab digitaalsena kogutavat osa. Arhiivimoodustajate valiku põhimõtted otsustati jätta samaks. Arhiivimoodustajaid oli 30,1% avalikke ülesandeid täitvatest asutustest varasema 26,5% asemel, kuigi arvuliselt oli neid vähem – 545 asutust varasema 550 asemel. See on seletatav ümberkorraldustega avalikus sektoris.

Asutusepõhine hindamine arhivaalide väljaselgitamiseks viidi läbi kahes asutuses. MTÜ Nordic Institute for Interoperability Solutions (Põhjamaade Koosvõimelahenduste Instituut, NIIS) dokumentide analüüsimisel leiti, et ühingu dokumendisarjades ei teki arhiiviväärtuslikku teavet, organisatsioon ei kuulu arhiivimoodustajate hulka ning teave tema tegevusest kajastub piisaval määral teiste arhiivimoodustajate ja mäluasutuste kogudes. Sihtasutuse CR14 teabele arhiiviväärtuse andmisel arvestati tema olulist rolli kübervõimekuse arendajana nii siseriiklikul kui rahvusvahelisel tasandil. Liigitusskeemi lisandunud uued sarjad hinnati Eesti Maaülikoolis, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojas ja Prokuratuuris. Kahe viimati nimetatud asutuse ning Politsei- ja Piirivalveameti mõne sarja puhul vaadati üle varasemad hindamisotsused, kuna teave sarjade sisu ja mahu kohta oli muutunud.

Tegevuse lõpetanud asutustest hinnati Riigi Infosüsteemi Ameti eelkäijate Eesti Informaatikafondi ja Informaatikakeskuse 1990. aastate ja 2000. algusaastate dokumendid, mille kohta ei olnud ülevaadet asutusepõhisel hindamisel 2013. aastal. Arhiiviväärtuslikuks tunnistati infosüsteemide ja põhiregistrite loomise koordineerimisega seotud teave ning väljapaistva tehnikateadlase Ustav Aguri töödokumendid, mis täiendavad teadmisi digiriigi rajamise algusajast. Transpordiameti arhiivis hoiul olnud tootmis-kommertsettevõtte Komplekt ja selle eelkäija dokumentide ning Tartu Ülikooli Kliinikumis säilitatud abimajandite dokumentide (1944–1969) hindamise tulemusena leiti, et neil puudub arhiiviväärtus.

Arvestades suunda, et üha suurem osa arhiiviväärtuslikust teabest liigub andmekogudesse, kinnitati hindamisotsuste rakendusosa muudatusena arhiiviväärtuslike dokumentide digitaalsena üleandmine kohtute infosüsteemist, valimiste infosüsteemist ja planeeringute andmekogust PLANK.

Avaliku teabe hindamise põhirõhk oli tegutsevate asutuste uute sarjade ja tegevuse lõpetanud asutuste dokumentide arhiiviväärtuse väljaselgitamisel. Jätakuvalt vajab hindamine arhivaalide vastuvõtul kogutava teabe kvaliteedi tagamiseks tähelepanu, nagu ka valmisolekut varasemaid otsuseid üle vaadata juhul, kui teabe sisu või kontekst on muutunud.

Eraõiguslike dokumentide arhiiviväärtuse määramiseks tehti seitse hindamisotsust: ELNET Konsortsium, Rein Helme, MTÜ Eesti Koolispori Liit, Rahvarinde Muuseum, Eesti Punane Rist, Tõnis Kint, Endiste Politseiametnike Kogu Rootsist.

Aasta jooksul koostati liigitusskeeme 54 asutusele. Esmakordse koostatuse liigitusskeemile sai 24 asutust, näiteks Eesti Energia AS, Rae Gümnaasium, Muinsuskaitseamet, Vormsi Lasteaed-Põhikool, SA Kutsekoda, SA CR14, Statistikaamet, Põlva, Kanepi ja Setomaa vallavalitsused, Võru Linnavalitsus, Rõngu Keskkool, Räpina Ühisgümnaasium.

Võib öelda, et inspektorite koostöö asutustega on ASTRA keskkonnas olnud tulemuslik, vaid vähestel arhiivimoodustajatel on liigitusskeem ASTRAsse sisestamata. Üha selgemalt teadvustatakse praktikat, et asutuse teabehalduse aluseks on ajakohane ja koostatust liigitusskeem. Kuigi asutuste juhendamine skeemide koostamisel on aeganõudev, on see teabehalduse korraldamisel ülioluline, sest aitab tagada kontrolli eri süsteemides ja eri asukohtades tekkiva teabe üle.

Lisaks individuaalsele juhendamisele ja koostööle arhiivi- ning teabehalduse vallas tasub esile tõsta panust Rahvusarhiivi juhist uuendamisel ja väljatöötamisel. Asutustele suunatud arhiivinduslikul infopärasel Nooras tutvustati peatselt valmivat juhiste andmekogude haldamiseks. Digiainese vastuvõtu protsessi tutvustamiseks korraldati infoüritus Rakveres Lääne-Viru maakonna kohalikele omavalitsustele. Lääne-Virumaa omavalitsused kasutavad dokumendihaldussüsteemina Amphorat ja seetõttu osales üritusel Amphora arendaja, kes tutvustas toote ASTRA-liidestust.

Kuivõrd asutuste töötajate juhendamine kohapeal on tulemuslikum ja annab parema ülevaate asutuse arhiivi olukorrast, siis külastati mitut kohalikku omavalitsust (nt Kanepis, Kastres, Rõuges) ja kooli (nt Lüllemäel, Mustvees, Mõisakülas). Arutelusid peeti kohtutoimikute korrastamise ja pealkirjastamise (avalikud vs mitteavalikud pealkirjad) küsimustes.

Lisaks panustati nõustamisele sotsiaalmeedias uue infokanali Arhiiviespresso, blogipostituste ja infokirjade kaudu, samuti osaleti valdkondlikes töörühmades koos teiste teabe- ja andmehalduse küsimustega tegelevate asutustega.

2.2. Avalike asutuste arhiivide kogumine

2025. aastal võeti vastu 68 101 säilikut, mis on võrreldav eelmise aasta mahuga. See arv erineb põhjuslikult arvust, mis iseloomustab Rahvusarhiivi kogude kasvu (73 520 säilikut), kuna Rahvusarhiivis juba hoitavaid säilikuid korrastatakse igapäevase arhiivitöö käigus vastuvõtutoimingutest eraldiseisvalt. Märgatavalt on kasvanud vastuvõetud digiainese maht: 226,75 GBlt 2024. aastal 4,89 TBni 2025. aastal, ehk aastaga 21,6 korda. Kasv tulenes peamiselt kohalike omavalitsuste istungite infosüsteemis VOLIS hoitavate omavalitsuste istungite salvestiste vastuvõttust ASTRA kaudu. Lisaks sellele andis Saaremaa Vallavalitsus üle vallavolikogu istungite salvestised ja Riigikogu Kantselei täiskogu istungite salvestised.

Digiainese vastuvõttudest jõudis lõpuni töö Maksu- ja Tolliametiga perioodist 2001–2010. Sihtasutus Rahvusvaheline Kaitseuringute Keskus andis üle oma põhitegevuse arhiivaalid vahemikust 2006–2020. Digiainese edastusi tegid ka Riigikontroll ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, kes andis üle eelkäija Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse dokumendid. Täiendust sai

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse põhitegevuse käskkirjade sari, Võnnu ja Tähtvere vallavalitsuste arhiivid, samuti Räpina Aianduskooli arhiiv.

Andmekogusid anti 2025. aastal üle kolm: Maa- ja Ruumiamet andis üle kohanimerregistri andmete arhiivitõmmise ning Haridus- ja Teadusministeerium kaks andmekogu – Eesti Teaduse Infosüsteemi ETIS ja Eesti Hariduse Infosüsteemi EHIS. ETIS on loodud mitterelatsioonilise (NoSQL) andmebaasina, mistõttu tuli põhiaandmebaasi asemel vastu võtta avalik andmebaas. Arhiiviväärtuslike andmete osas märkimisväärsel kadu sellega ei kaasnenud ja tõmmise sai arhiveerida SIARD-vormingus. EHISest võeti vastu vaid andmebaasi tõmmis, üle andmata on veel andmekirjed ja tehniline dokumentatsioon.

Jätкус kõrgkoolide ja kutseõppeasutuste ainese kogumine. Tartu Ülikool andis üle paberdokumendid (asutusse jäid vaid üksikute üksuste, näiteks kolledžite paberdokumendid), Tallinna Ülikool Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituudi dokumendid, Haridus- ja Noorteamet Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse materjalid ning Tallinna Tehnikaülikool Eesti Mereakadeemia dokumendid aastatest 1990–2014. Teistest haridusasutustest andsid arhivaale üle Eesti Lennuakadeemia, Tartu Tervishoiukõrgkool, Tartu Hiie Kool ja Tartu Emajõe Kool. Räpina aianduskool andis paberdokumentide kõrval üle ka varem EKISes asunud digidokumendid. Täienesid Kaagjärve 8-klassilise kooli, Tali kooli ja Tihemetsa põhikooli arhiivid. Tallinna Tööstushariduskeskuse ja Tallinna Balletikooli poolt anti üle arhiivide täiendusi, sh töötajate isiklikud toimikud. Eriti mahukas oli Järvamaa Kutsehariduskeskuse üleandmine, mis hõlmas mitme eelkäija asutuse materjale: Põltsamaa Ametikool, Kõljala Põllumajanduskool, Järva-Jaani Põllutöökool, Türi Tehnika- ja Maamajanduskool, Paide Kutsekeskkool. Tartu Hansa Kool ja Tartu Mart Reiniku Kool andsid üle oma eelkäijate, vastavalt Tartu Kommertsgümnaasiumi ja Tartu Mart Reiniku Gümnaasiumi arhiivid. Tartu Puškini Kool, alates selle aasta septembrist Tartu Jogentaga Kool, andis üle vene õppekeele endiste Tartu Puškini Gümnaasiumi, Tartu Raadi Gümnaasiumi ja Tartu Vene Lütseumi arhiivid.

Metsanduse ja keskkonna valdkonnas võeti Riigimetsa Majandamise Keskusest vastu Piirsalu metskonna ning sellega liidetud Nõva, Vihterpalu, Seljaküla ja Riguldi metskondade materjalid. Lisaks täiendati Raplamaa Metsaameti, Varangu, Lihula, Haapsalu ja Kullamaa metskonna arhiive. Keskkonnaagentuur andis üle Keskkonnateabe Keskuse ja selle eelkäijate materjalid, täienesid ka Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Fondi ning Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi arhiivid ja Veemajanduse dokumentide kollektsioon. Dokumente andis üle ka Maaelu Edendamise SA. Keskkonnaamet tegeleb varem tegutsenud asutuste dokumentide korrastamise ja üleandmisega, näiteks anti üle Ida-Balti Basseini Kalavarude Kaitse ja Taastamise ning Kalapüügi Reguleerimise Valitsuse arhiiv.

Siseministeerium andis üle põhitegevuse dokumendid vahemikust 1998–2015 ning Politsei- ja Piirivalveamet asutuse juhtimisega seotud dokumendid. Samuti täienes ENSV Siseministeeriumi endiste töötajate isikutoimikute kollektsioon. Lisaks andis Politsei- ja Piirivalveamet üle endiste piirivalvepiirkondade dokumendid, Kodakondsus- ja Migratsiooni ameti arhiivi täienes Eesti kodakondsusest vabastamise ja varjupaigataotlejate menetlustoimikutega. Päästeamet andis üle Ida-Eesti Päästkeskuse, Lõuna-Eesti Päästkeskuse ja piirkondlike päästeteenistuste dokumente.

Rahandusministeerium andis arhiivile üle ministeeriumi poolt ettevalmistatud seaduseelnõud, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda oma põhitegevuse dokumendid.

Tervishoiuvaldkonnas jätkus haiguslugude kogumine. Põhja-Eesti Regionaalhaigla andis üle nii Tallinna Psühhiaatriaigla arhiivi tervisekaarte kui ka haigla tegevust puudutavat teavet. Samuti anti üle Keila Haigla haiguslood. Tõhusas koostöös arhiiviga jätkas arhiivianese üleandmist SA Tartu Ülikooli Kliinikum: arhiivi jõudsid näiteks endokrinoloogia ja nahahaiguste haigla dokumendid ja haiguslood. SA Viljandi haigla annab järjepidevalt üle nii Jämejala haigla kui Viljandi maakonnaigla haiguslugusid, SA Pärnu haigla leidis oma arhiiviruumist 19. sajandi lõpust ja 20. sajandi algusest pärit Pärnu linna haigla dokumente. Sotsiaalvaldkonnas sai täiendust Eesti Töötukassa arhiiv ning Tööinspeksioon andis üle töösuhete lahendamist kajastavad töövaidluskomisjonide otsused.

Põllumajandus- ja Toiduamet andis üle Virumaa Veterinaarlaboratooriumi arhiivi, täienesid Veterinaar- ja Toiduameti ning Veterinaar- ja Toiduinspeksiooni arhiivid. Transpordiameti alluvuses tegutsenud endistest asutustest anti üle Valga Teedevalitsuse, Kagu Teedevalitsuse ja Hiiu Teedevalitsuse arhiivid.

Kaitseministeeriumi arhiivis täienes kirjavahetuse sari, samuti lisandus Kaitseliidu põhiarhiivile all-arhiivina Kaitseliidu Peastaabi materjale.

Välisministeerium täiendas arhiivi dokumentidega, mis käsitlevad välis- ja julgeolekupoliitika teostamist, sh koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega, aga ka detailset kirjavahetust.

Riigikogu Kantselei andis üle istungnädalate toimikud ja istungite stenogrammid. Kohtutest said täiendust Viru Maakohu kriminaalasjade sari ja Tallinna Halduskohtu arhiiv.

Notarite Koja poolt rakendatud uuendus, et notarid saavad oma dokumente arhiivi üle anda ka enne tegevuse lõpetamist, tõi aasta jooksul kaasa mitu mahukat üleandmist ja nõustamisvajaduse kasvu. Arhiivi jõudsid nii tegutsevate kui tegevuse lõpetanud notarite Tiina Tombergi, Ere Kürsa, Virgi Ojapi, Kersti Pruunsilla, Märt Paberiti, Sirje Ormani, Maive Ottase, Tiit Seppa, Tatjana Bolisova ja Piret Pressi dokumendid.

Kohalikud omavalitsused korrastavad ja annavad üle nii enda kui liitunud valdade dokumente. Aruandeaastal jõudsid arhiivi dokumendid Kohtla-Järve, Sillamäe, Tartu ja Pärnu linnavalitsusest ning Jõgeva, Kambja, Kanepi, Kastre, Mulgi, Mustvee, Peipsiääre, Saarde, Setomaa, Tori, Tõrva, Viljandi, Kärla, Salme, Lüganuse, Toila, Väike-Maarja, Laimjala, Maidla, Ridala, Anija ja Saku vallavalitsusest. Ruhnu Vallavalitsus andis üle põhitegevuse paberimaterjali aastatest 1989–2021.

Enamikest kohalikest omavalitsustest tuleb lisa ka täitevkomiteede arhiividesse, eelkõige majapidamisraamatuid. Valdades hoiul olnud tegevuse lõpetanud ühismajandite arhiivid saavad täiendust nii põllumajandusreformi komisjonide dokumentide, kolhoosi liikmete ja nende perekondade arvestuse raamatute kui ka tähtjaliste personalidokumentide näol.

Aeg-ajalt on vaja arhiivis korrastada ka avalike asutuste arhiive, mis on jäänud mingil põhjusel õigeaegselt üle andmata ja mis seetõttu jõuavad arhiivi korrastamata. Näiteks andis AS Salvest üle Tartu Konservitehase isikutoimikuid, etikettide näidiseid, auraamatuid, direktori käskkirju ja aruandeid. Erasiku valduses olnud Tartu Naha- ja Jalatsikombinaadi tuletõrjesalga dokumentide ja fotode korrastamisel sai kasutada tudengitest praktikantide abi. Arvele võeti Tartu Kultuurihoone juures tegutsenud Ed. Vilde nimelise rahvateatri fotoalbumid. Teenuse mõisast avastati Teenuse ja Luiste valla- ja algkooli dokumendid 19. sajandi lõpust kaasaajani, ka nende korrastamisega alustati

tudengite kaasabil. Korrastamata kujul üleantud Pala Põhikooli õpilasteraamatud liideti olemasoleva arhiiviga.

2.3. Eraõiguslike arhiivide kogumine

Märkimisväärse tööloiguna alustati Eesti Vabariigi presidendi Arnold Rüütli arhiivi korrastamist. President Rüütli arhiivi hõlmab 90 erinevas suuruses kasti, mille üleandja oli Vabariigi Presidendi kantselei koostöös presidendi abikaasa Ingrid Rüütliga. Erasikute arhiividest võeti vastu ka Andrus Ansipi ametialase tegevuse dokumendid, samuti Aadu Musta ametialase ja ühiskondliku tegevuse dokumendid. Eesti Looduseuurijate Selts andis üle kauaaegse teadussekretäri Linda Kongo arhiivi, matemaatik Ülo Lumiste dokumendid anti üle perekonna poolt. Jätkus Mart Nikluse dokumentide toomine, sh jõudsid arhiivi ka digifailid arvuti kõvakettalt. Ühtlasi korrastati Rein Helme isikuarhiiv. Oma fotokogu andis arhiivile üle Jüri Karm.

Uute arhiividena jõudis uurijakasutusse Vello Salo arhiivi dokumentaalne osa (808 säilikut, töö jätkub digidokumentide ja fotode korrastamisega) ja Ants Veetõusme mitmekülgne arhiiv. Lisaks korrastati Harald Martin Nurga, Ülo Kaevatsi, Tõnis Kinti, Jaak Haudi ja Vladimir Juškini isikuarhiivid. Juhan Maiste digifotokogu korrastamine jätkub suure mahu tõttu veel mõnda aega.

Organisatsioonidest võeti vastu Pärnumaa gaidide ja skautide maleva, Eesti Looduseuurijate Seltsi ja Rahvarinde Muuseumi dokumente. Rootsist anti Rahvusarhiivile üle Eskilstuna Eesti Seltsi arhiiv, lisandus materjale erinevate eesti organisatsioonide Rootsis arhiivide juurde – ajalehe Eesti Päevaleht toimetuse, Eesti Komitee Fond, Rahvusfond jt.

Olemasolevatele arhiivimoodustajatele lisandusid Eesti Punase Risti põhitegevuse arhivaalid ja Eesti Maakarja Kasvatajate Selts andis üle eesti maakarja tõuraamatud 1914–1950, mis lisati Eesti loomakasvatuse riiklike tõuraamatute ja jõudluskontrolli aastaraamatute kollektsiooni. Eravaldusest lisandusid Eesti Kodanike Komiteede Võru komitee kodanike registreerimislehed, registreerunute nimekiri ja allkirjalehed Eesti Kongressi kokkukutsumise toetamiseks Eesti Kongressi ettevalmistamise ja valimistega seotud dokumentide kollektsiooni. Erinevate projektasutuste arhiividele lisati endise Tootsi Turbatööstuse Ellamaa osakonna tehnilistesse ruumidesse jäetud projektdokumente, sh nii tüüpprojekte, hoonete ehitusprojekte kui maa-alade kaarte.

Arhivaale lisandus järgmistele arhiividele: Eestimaa Rahvarinne, MTÜ Fenno-Ugria Asutus, Aarand Roos, Jüri Markuse poolt kogutud dokumentide kollektsioon, Eesti NSV Arhitektide Liit, Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi Tartu osakond, kollektsioon Tiisikuse vastu võitlemise seltsid, Pärnu Muinsuskaitse Selts, korporatsioon Vironia ja vilistlaskogu arhiivid. Korrastada jõuti Saksa Kultuuri Instituudi, Eesti Koolispordi Liidu, Eesti Vigastatud Sõjameeste Ühingu ja Eesti Sõjainvaliidide Abistamise Sihtasutuse, MTÜ Fenno-Ugria Asutuse ning Rahvarinde Muuseumi arhiivid.

Tänu digifotode kirjeldusväljade lisamisele ASTRAs saime kirjeldada ja digihoidlasse saata mitu varem ootele jäänud digikogu osa, näiteks Mariya Oinase Kasahstani projekti käigus kogutud digiaines, samuti Tartu Ülikooli Akadeemilise Muinsuskaitse Seltsi ja selle vilistlasklubi digifotod.

Koguduste dokumentidest korrastati EAÕK Laimjala kogudus – näiliselt üsna heas korrastatuses olnud dokumendid osutusid lähemal vaatlusel suvaliselt kokku köidetuks olevat, suur osa säilikutest tuli ümber korrastada. Laimjala koguduse paberite hulgas olid ka üksikud EAÕK Tornimäe, EAÕK

Levala, EAÕK Mäemõisa ja EAÕK Pärnu Issandamuutmise koguduse dokumendid, mis liideti vastavate koguduste arhiividega. EELK Põlva koguduse dokumendid sattusid arhiivi külmikusse hallituse tõttu ja saadeti gammakiiritamisele – koostöös EELK konsistooriumi arhivaari ja koguduse pastoriga jõuti ühisele arusaamisele, et dokumentide säilimise tagamiseks on need mõistlik arhiivi üle anda. Lisaks võeti vastu ja korrastati üksikuid EAÕK Uruste ja EAÕK Obinitsa koguduse dokumente, EAÕK Uspenski koguduses käidi koos säilitusosakonna ja raamatukogu töötajatega kohapeal ning dokumendid toodi arhiivi (neist osa tuli hallituse tõttu saata gammakiiritamisele).

2.3. Audiovisuaalse ainese kogumine

Filmiarhiivi kogumis- ja kasutusvaldkonnal kulus suur osa 2025. aastast kolimisprotsessi ettevalmistusele, sh filmi- ja videokogu ruutkoodistamisele, vahehoidlate suuremahulisele füüsilisele eelkorrastamisele ja ümberpakendamisele, kolimisele ning vahehoidlate topograafia koostamisele Endla hoone uutes vahehoidlates. Seetõttu jäi tavapärasest oluliselt vähem aega ja ressursi harjumuspäraseks kogumistegevuseks. Kolimiseelisel korrastamisel oli oluline fookus klaas- ja nitronegatiivide eraldamisel vahehoidlates olevast ainesest. Klaasnegatiivid võeti arvele ja koliti turvalisuse tagamiseks klaasihoidla koosseisus, nitronegatiivid eraldati ning need jäid koos nitroalusel filmilintidega ajutiselt Ristikü tänavaga hoone hoidlatesse, seda kuni uue nitrohoidla valmimiseni.

Aasta jooksul võeti arvele 33 397 uut fotokujutist erinevatel kandjatel. Silmapaistvamad fotokogud olid näiteks Ly Lehtmetse raamatus „Kivid kõnelevad“ (2004) ilmunud fotode negatiivid ja positiivid, mis annavad süstemaatilise ülevaate Eesti mälestusmärkidest ja -kohtadest, ausammastest ning ajaloolistest ehitistest; ajalehe „Vaba Maa“ arhiivi lisandunud Setomaa jäädvustused nitronegatiividel, mis tehti riikliku propaganda talituse juhataja Ants Oidermaa külaskäigu ajal 1930. aastatel; Tallinnfilmi arhiivi lisandunud Tõnu Talivee fotod Tallinnfilmi labori ruumidest Kaupmehe tänaval; Eesti Teaduste Akadeemia arhiivi lisandunud klaasnegatiividel jäädvustused akadeemik Johan Eichfeldi loodud taimekasvatustuaamast Koola poolsaarel 1920. aastatel; geoloog Karl Veberi ja Eesti Looduskaitse Seltsi klaasnegatiivid; perekond Lindemani perearhiiv ning Eerik-Niiles Krossi üle antud fotod Jaan Krossist lastega.

Filmiarhiivi saabus ka fotograaf Armult Reinsalu laia ajalise ulatusega suuremahuline fotokogu, mis koosneb peamiselt fotonegatiividest (sh nitroalusel) ja vähemal määral positiivkoopiatest. Kuna fotokogu oli säilitatud kehvades tingimustes, vajasid tuhanded negatiivid ümberpakendamist ja eelkorrastamist, mis võttis kõigi filmiarhiivi arhivaaride ühistööna aega ligi kaks kuud. Negatiivide digimine ja arvele võtmine seisab aga alles ees.

Audiovisuaalsest ainesest võeti aasta jooksul arvele 209 nimetust analoogfilme, 1066 nimetust digisündinud filme ja 351 nimetust videokandjatel. Helisalvestisi võeti arvele 49 nimetust ja 54 säilikut. Suurim filmi- ja videokogu pärines 2024. aastal Tallinna Huvikeskuse Kullo üle antud Noorfilmi stuudio arhiivist ja selle juhi Olev Viitmaa isikuarhiivist: aasta jooksul võeti arvele 142 nimetust filmilindil ja 165 nimetust videol, ent töö jätkub ka järgnevatel aastatel. Kõige erilisem 2025. aastal filmiarhiivi säilitamisele jõudnud film oli Alo Paistiku kaudu laekunud Eesti juurtega prantsuse filmitegija Dimitri Kirsanoffi filmi „Alerte au lait sale“ (1949) 16 mm koopia. Mitmel juhul andsid nii eraisikud kui ka asutused üle juhuslikult avastatud 16 mm ja 35 mm filme, millest enamiku puhul oli tegemist Eesti Reklaamfilmi, vähemal määral ka Tallinnfilmi toodanguga. Filmiarhiivi Nõukogude okupatsiooni aegsete üleliiduliste õppefilmide kogu täienes aprillis Viljandi Kesklinna Koolist toodud mitmesaja filmikarbi võrra. Kuna kool soovis filmikogu

likvideerida, tegid filmiarhiivi konservaatorid kohapeal esmase selektsiooni, mille käigus eraldati hallitavad ja tugeva äädikhappesündroomiga filmid, mis suunati utiliseerimisele, kõik ülejäänud toimetati filmiarhiivi. Erinevatest allikatest kogunenud õppefilmide kollektsioon koosneb nüüd juba tuhandetest filmikarpidest, mis vajavad korrastamist ja arvele võtmist.

3. Säilitamine

3.1. Säilitustingimused ja hoidlatöö

Rahvusarhiivi seitsme maja hoidlates on 1. detsembri 2025. aasta seisuga hoiul 10 608 236 säilikut (sh 9 914 490 paber- ja digisäilikut, 677 445 fotot ja 16 301 helisalvestist) ning 45 456 filmiteost. Paberkandjal säilikute lineaarpikkus on 104 266 meetrit. Filmi-, foto- ja helikandjaid hoitakse 5697 riulimeetrit. Vaba hoiupinda paberdokumentide kogumiseks on 9659 riulimeetrit, filmiainese jaoks ligikaudu sama palju, 10 200 riulimeetrit. Kaasaegsed ja nõuetekohased säilitustingimused on nüüdsest tagatud igas arhiivi kasutuses olevas kuues hoones (Endla, Madara, Rakvere, Nooruse, Vahi ja Valga) nii juba hoiul olevatele kui ka edaspidi kogutavatele säilikutele. Ajutiseks erandiks on nitrofilmid, mis isesüttimisohu tõttu jäävad kuni erinõuetele vastava hoidlahoone valmimiseni (mõne aasta pärast Rakveres) hoiule Ristiku tänava endises filmiarhiivi hoones.

Eri eesmärgil (laenutused uurimissaalidesse, deponeerimised näitustele, koopiategimused) väljastati hoidlatest 62 280 paberkandjal säilikut, neist Tartus 21 773 ja Tallinnas 40 507. Mai alguseni toiminud kauglaenutuse käigus saadeti Tartusse 851 säilikut ja Tallinnasse 517 säilikut.

Pabermaterjalide hoidlates Tallinnas tegi säilitusvaldkonna meeskond (neli inimest ja tähtajaline lepinguline töötaja) ulatuslikke ettevalmistustöid kolimiseks, sh olemikontrolli, pakendamist, ümberpaigutamist ja tehnilist korrastamist. Kolimiseks vajalikud tööd lõpetati valdavalt jaanipäevaks, kuid kõiki ümberpakendamist vajavaid arhiive ei jõutud korrastada ning töö jätkub ka edaspidi. 1. juulil algas säilikute kolimine suundadel Madara–Endla, Maneeži–Endla ja Maneeži–Madara. Kolimisgraafikut tuli korduvalt kohandada Endla hoidlatesse riulite paigalduse venimise tõttu. Kokku koliti 110 tööpäevaga 235 007 arhiivikarpi ning kartoteegi- ja sahtlikapid. Kolimistöid vedas väike püsituumik (kolm säilitusspetsialisti), keda vastavalt vajadusele toetasid mitme valdkonna töötajad (kuus inimest). Vaatamata keerulisele algusele lõpetati kolimistööd õigeaegselt.

Filmiarhiivis oli hoidlatöö fookus suunatud eelkõige kolimisele, aga aasta alguses tegeleti piiratud mahu ka vastuvõtu, konserveerimise ja laenutamisega. Hoidlatesse lisandus 209 analoogkandjal filmiteost (319 säilikut, st 33 989 meetrit filmilinti). Fotokogus jätkus arhivaalide vastuvõtmine ja ümbristamine ning andmete kandmine Fotisesse, ühtekokku pakendati ligi 10 000 positiivi ja negatiivi. Ristiku hoones jätkus magnetheli hoidlas äädikhape sündroomi leviku monitoorimine ning kahjustuste ulatuse ja eesootava kolimise tõttu saadeti Film Audio OÜsse digimisele 408 säilikut. Laenutati 65 filmitoimikut Eesti Filmi Andmebaasi kirjeldajatele ning üksikutel juhtudel ka analoogfilme digimiseks ja linastusteks.

Alates kevadest keskendus filmiarhiivi säilitusvaldkond kogude ja vahehoidlate kolimise ettevalmistamisele. Tehti ulatuslikke ümberpakendustöid, valmistati erimõõdulisi ümbriseid ning pöörati erilist tähelepanu hapratele ja eritingimusi vajavatele säilikutele (nt klaasnegatiivid, mittemagnetilist keskkonda vajavad magnetkandjad, suuremõõtmelised ning õrnade väljaulatuvate osadega artefaktid). Märkimisväärse töömahuga oli üle 12 000 filmikarbi ruutkoodistamine Ristiku hoidlas, et võimaldada karpide Endla hoonesse liikumise registreerimist. Filmi-, foto-, video- ja esemekogu ning helisalvestiste kolimine Endla hoidlatesse toimus augustist novembrini ning hõlmas kollektsoone Ristiku ja Rakvere hoonest. Kolimist juhtis eraldi kolimiskoordinaator ja tegevusse oli kaasatud kogu kollektiiv. Pärast Endla hoonesse kolimist jäi atsetaatpõhimikul magnetribaga positiividele ning polüesterpõhimikul arhiivipositiividele kasutusse hoidlapind Rakveres, nitrofilmide ja fotonegatiivide jaoks aga ajutiselt ka Ristiku hoones Tallinnas.

Novembris korrastati Ristiku hoone ajutist nitrohoidlat: ligi 3000 filmirulli pakendati uutesse plastkarpidesse, ruutkoodistati ja jaotati parema õhuringluse tagamiseks mitme hoidla vahel. Hoidlakoridoridesse paigaldati täiendavad kliimaseadmed stabiilsete keskkonnatingimuste tagamiseks ja nitrokollektsiooni säilivusriski vähendamiseks. Kuna olemasolevad tingimused nitromaterjalidele ei vasta nõuetele, jätkus töö uue kaasaegse nitrohoidla rajamise suunas. Hanke võitnud Esplan OÜ käe all on põhiprojekt sisuliselt valminud ning algsest ajakavast ollakse ees. Hoidla kasutuselevõtt on kavandatud 2028. aastaks.

Tartusse jõudsid pealinnast kõik Põllutööministeeriumi katastri ja maakorralduse osakonna arhiivi 49 589 säilikut, mis paigutati ajutistesse asukohtadesse Vahi hoones. Sobilikud riilid paigaldati sealsesse kaardihoidlasse alles novembris, seega teostub ümberpaigutamine järgmisel aastal. Lisaks koliti Tallinnast Noorasse Jõgeva hooneregistri ligi 11 000 säilikut. Valga hoidlates alustati ligi 200 000 seni infosüsteemis kajastamata säiliku asukoha sidumist AISiga.

Kõigis hoonetes, sh äsja kasutusele võetud Endlas, toimus paberisoomukate seire. Putukapuhanguid ei tuvastatud. Hoidlate kliimanäitajad kõikusid aastaegade vaheldumise ja kliimaseadmete töökatkestuste tõttu lühiajaliselt üle lubatud vahemike, kuid püsisid valdavalt normi piirides. Suvel paigaldati kõigisse Endla hoidlatesse kaugloetavad andmelogerid. Endlas on kokku 17 filmiarhiivi hoidlat, kus kliima on säilikutute vajaduste järgi reguleeritud (+18 °C, +12 °C, +8 °C või -5 °C). Kuna kolimisjärgsed korrastustööd hoidlates veel jätkuvad, lülitatakse kliimaseadmed sisse 2026. aastal.

Detsembri alguses otsustas UNESCO relvakonflikti korral kultuuriväärtuste kaitse komitee Pariisis toimunud istungil lisada Eesti Rahva Muuseum ja Rahvusarhiivi Noora hoone Eesti riigi esitatud taotluse alusel tõhustatud kaitse nimekirja. See staatus annab hoonetele ja neis säilitatavatele kultuuriväärtustele rahvusvahelise õiguse mõttes kõrgeima võimaliku kaitse. Aasta lõpus valmis ning esitati haridus- ja teadusministrile kinnitamiseks riigi kaitsetegevuse kava Haridus- ja Teadusministeeriumi alamkava riigi kõrgeima prioriteetsusega arhivaalide säilimise ja kaitse tagamiseks.

3.2. Konserveerimine

Tartus jätkati mitme digiprojekti ettevalmistustööga, mille käigus viidi digimiseks sobilikku seisundisse üle 500 säiliku (nt käsikirjad, kaardid, fotoalbumid, arhitektuurijoonised). Kasutuskõlblikuks tehti ligi 70 uurimissaali tellitud halvas seisundis säilikut ning puhastati ja konserveeriti fotosid ja kirikukoguduste materjale. Lisaks panustasid konservaatorid mitme näituse ettevalmistamisse, näiteks Eesti Raamatu Aastat tähistavad igakuised näitused Noora uurimissaalis ja pitserite deponeerimine Eesti Ajaloomuuseumi näitusele. Ka Tallinna konservaatoritel jätkusid mitme massdigiprojekti ettevalmistustööd. Uurimissaali tarbeks konserveeriti pealinnas 76 säilikut. Konserveerimisüksuste tehniline võimekus paranes mitme uue seadme soetamisega, sh paberivalamismasinad (GMV – Gabi Kleindorfer) ja portatiivsed vaakumlauad (hüdrofiilne vaakumplaat ettevõttelt Scientific Commodities Inc., muud detailid ja seadme kooste ECCOM OÜlt).

Filmiarhiivi konservaatorid keskendusid kolimiseelsetele ettevalmistustöödele, sealhulgas kogutud säilikutute vastuvõtule ning filmitoimikute ja vahehoidlate korrastamisele. Analooafilmi vastuvõtul kontrolliti 319 säiliku (33 989 meetrit) seisukorda, filmipuhastusmasinas puhastati 68 säilikut (17

nimetust, 20 194 meetrit) ja tellimustööna ERRi arhiivile 55 filmirulli (14 700 meetrit). Filmilindi digimiseks valmistati ette 22 säilikut, 8 mm filmide digitellimuste täitmiseks 48 rulli (1830 meetrit) ja 35 mm filmide projitseerimiseks 14 säilikut (7223 meetrit), lisaks tehti korrastus- ja konserveerimistööd ligi 700 filmirullile, mida ei digitud. Kevadel annetas Viljandi Kesklinna Kool filmitehnikat ja filme, millest esmase selektsiooni käigus eraldati hallitavad ja tugeva äädikhappesündroomiga rullid utiliseerimiseks, ülejäänud toimetati arhiivi. Fotokogus puhastati ja konserveeriti ligi 2000 klaasnegatiivi ja 44 fotoalbumit, tuvastati üle 1100 nitropõhimikul negatiivi ning konserveeriti Jaan Rieti fotoateljee reklaamsildid ja tempel. Helikogus jätkusid lintide puhastamine ja katkete parandamine. Konservaatoritele soetati kaks manuaalset CIR Cine6-B filmikerimislauda, kaks Sicco kliimaanduriga klaaskambrit niisutamist või kuivatamist vajavate säilikute töötlemiseks ning tööstuslik tolmuimeja Kerstar KEVA 20H kahjustunud nitro- ja atsetaatfilmide ohutuks puhastamiseks.

Käsitööde ja köidete konserveerimise tellimustööd teostati Arvo Pärdi Keskusele, Eesti Arhitektuurimuuseumile, Eesti Mälu Instituudile, sihtasutusele Sooster Foundation ning mitmele eraisikule. Pabermaterjalide külmutusteenust vajasid osaühing Mandragora, Tartu Ülikooli raamatukogu ja Eesti Kunstimuuseum.

Säilitusvaldkonna tööd tutvustati Kõrgema Kunstikooli Pallas ja Eesti Kunstiakadeemia esmakursuslastele, samuti Tartu Ülikooli arhiivinduse eriala tudengitele. Rahvusvahelisele auditooriumile esitleti arhiivi viimase paari kümnendi konserveerimis- ja digimisteguvust Veneetsias toimunud ICARUSE konverentsil. Konserveerimispraktika läbisid Tartus üks Eesti Kunstiakadeemia magistrant, üks Kõrgema Kunstikooli Pallas tudeng, neli Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpilast ning lühiajaliselt kolm konserveerimishuvilist vabatahtlikku. Pealinnas juhendati ja nõustati kolme päeva jooksul Eesti Meremuuseumi konservaatorit ning viidi läbi asutustele ja arhiivikorraldajatele suunatud veebiloeng säilitusümbristest ja arhiivipüsivatest materjalidest (ca 200 osalejat), lisaks valmistati alustavale arhiivitöötajale suunatud õppevideod, mis käsitlevad säilikute laenutamist, kasutamist ja hallituskahjustuste tuvastamist.

Töötajate erialaseid teadmisi ja oskusi (nt kahjurputukate tuvastamine, iseliimuvate teipide eemaldamine, nahk-, tekstiil- ja fotomaterjalide konserveerimine, puhastusvahendite kasutamine) täiendati mitmel konverentsil, seminaril ja praktilises töötoas, mille korraldajateks olid Eesti Konservaatorite Ühing, Eesti Rahva Muuseum, Kõrgem Kunstikool Pallas, Fotomuuseum või erialased rahvusvahelised organisatsioonid ja koolitusasutused, nt IADA, ICOM-CC, ICON, IAP. Eesti ja Läti mäluasutuste paberikonservaatorite erialase praktika täiendamiseks valguspleegitamise meetodite rakendamisel korraldati maikuu Noora majas kahepäevane avatud seminar väliskoolitaja Benjamin Kirschneriga Saksamaalt.

3.3. Digimine

Rahvusarhiivi digikogusse ja veebi lisandus arhiivi enda töö ja mitme massdigiprojekti tulemusena traditsioonilistest paberarhiivaalidest ligi 5 miljonit faili, lisaks 31 282 faili fotodest. Samuti digiti 2388,6 tundi filme ja 43,5 tundi helisalvestisi. Eelmise aasta keskel alguse saanud massdigiprojektide tulemuseks 2025. aasta lõpus oli 1 885 035 faili: kinnistusregistrite projektis Tartus 590 140 faili, loomeliitude projektis Tallinnas 1 294 895 faili. Mõlemad projektid lõppevad 2026. aastal. Jätкус digimine FamilySearch'i tellimusel (kohtuprotokollid, kinnistusraamatud ja Siseministeeriumi perekonnaarhiivi dokumentide kollektsioon), kus tellija alltöövõtjaks on Šotimaal

Glasgow's peakorterit omav teenusepakkuja Greyscale Ltd. Aasta jooksul anti arhiivile üle umbes 1,2 miljonit faili.

Arhiivi digimisüksustes valmistati kasutus- ja säilitusprioriteetide nimekirja arvatud (paber)arhivaalide digimise tulemusena eelmise aastaga võrreldes sama kogus (1,69 miljonit) säilituskvaliteedis faile, sh digiti köites ja köitmata arhivaale (nt Välisministeeriumi arhiiv, hooneregister, majapidamisraamatud), kartoteeke (nt isikuandmete kartoteek), kaarte, plaane, projektjooniseid (nt Eesti Projekti tüüpprojektid), fotosid, klaasnegatiive (nt Tallinna Tselluloosi- ja Paberikombinaadi plaanid) ja mikrofilme. Oma vaba aega panustasid arhiivi säilikute digimisse kahes linnas kokku kaksteist vabatahtlikku, kellest mitu teevad seda tööd juba pikaajaliselt. Tartus eelmisel aastal kasutusse võetud kogukonnaskanneriga töötanud seitse vabatahtlikku jõudsid sel aastal üles pildistada ligi 55 000 faili (nt Tartu Keiserliku Ülikooli tudengitoimikud, Eesti Naisüliõpilaste Seltsi arhiiv, Tartu Õpetajate Seminari praktikaaruanded). Eelmisel aastal sama skanneriga pildistatud failid läbisid kvaliteedikontrolli ja jõudsid kasutajate käsutusse.

Sügisel lõppes videosalvestiste massdigiprojekt, mille käigus digiti ja avalikustati 1881 VHS-kassetilt 3900 tundi Riigikogu istungite videosalvestisi aastatest 2000–2012. Samuti viidi sel aastal lõpuni „Tšekaa komissar Miroštšenko“ (1925) digitaalne restaureerimine Andec BERLIN labori abiga. Filmikogus jätkati regulaarsete digimistöödega, mille maht jäi kolimisprotsessi tõttu väiksemaks kui möödunud aastatel. 16 mm ja 35 mm filme digiti 5 tundi (11 nimetust, 56 säilikut), 8 mm filme 97 minutit (8 säilikut). Helisalvestisi digiti 360 tundi ja videosalvestisi 288 tundi. Filme järeltöödeldi ligi viie tunni ulatuses. Säilivusrisiki tõttu saadeti kiiremas tempos Film Audio OÜsse digimisele ka filmide magnethelisid (408 säilikut). Fotokogust digiti 3313 fotot, mille digimisel oli eesootavat kolimist ja sellega kaasnevaid riske silmas pidades prioriteediks nitro- ja klaaspõhimik kui kõige hapram aines. Filmide läbivaatuslauaga jäädvustati 24 tundi (154 nimetust, 177 säilikut) 16 ja 35 mm filmide läbivaatuskoopaid.

Filmiarhiivile soetati kolm uut skannerit: kitsasfilmi formaatidele (8 mm, 16 mm) MWA Flashscan Nova, 16 ja 35 mm optilise ja magnetheli digimiseks Sondor Versa ning filmide läbivaatusskanner Cintel Scanner G3 HDR+ (8 mm, 16 mm, 35 mm). Skannerite seadistamine ja töövoogude paika sättimine jääb järgmisse aastasse. Tartu digiüksusele soetati fotokaamerad EOS 5R-II ja Fujifilm GFX100S II ning A1-formaadis digimislaud.

3.4. Kopeerimisteenused

Paberarhivaalidest valmistati kasutajate tellimuste alusel 68 136 koopiat (2023. aastal 114 645, 2024. aastal 82 057): tarbekoopia kvaliteedis 62 796 faili, trükikvaliteedis 5343 faili ja 483 paberkoopiat. Filmiarhiivist väljastati 368 filmi- ja videofaili. 35 mm filmi digimise tellimustöid oli kokku 7,28 tundi ja 8 mm filmil 5,40 tundi. Film- ja videofaile töödeldi tellimustööna 3,15 stuudiotundi. Tellimustööna digiti videokassette 10,3 tundi ning helilinte ja -plaate 3,31 tundi.

4. Kasutamine

4.1. Veebikülastused ja klienditeenindus

Arhiivi kasutusstatistika jõudis 2025. aastal uue tipuni: veebikeskkondi külastati 2 miljonit korda. Külastuste edetabelit juhib oma tavapärasel tasemel [VAU](#) (552 000 külastust), millele järgnevad tõusutrendil [Saaga](#) (434 000) ja [arhiivi koduleht](#) (306 000). Esikolmikust ei jää enam palju maha ka [AIS](#) (290 000), kuhu tehti tänavu ligi kahe kolmandiku jagu enam külastusi kui eelmisel aastal. Märkimisväärse kasvu taga võib näha jaanuaris AISi moodulina avalikustatud [pereregistri](#) suurt populaarsust. Populaarsed olid ka audiovisuaalpärandi keskkonnad, kusjuures tublisti külastuskordi kasvatanud [Arkaader](#) (156 000) läks tänavu mööda veerandi võrra külastusi kaotanud [Meediateegist](#) (76 000).

Arhiivi iseteeninduskeskkonda logis aruandeaastal sisse 31 507 erinevat kasutajat ehk 14% rohkem kui mullu. VAUs registreeriti 5500 uut kasutajakontot. Püsis kasutajaid, kelle aastane logimiste arv küünib üle kümne, oli kokku 4300. Neist 837 logisid aasta vältel sisse üle saja ning 45 kasutajat üle tuhande korra.

Märgatavalt vähenes uurimissaalide külastamine, kuid languse tingis Madara uurimissaali sulgemine juuni lõpus. Uus ajutine uurimissaal avati Endla tänaval novembris, mistõttu seiskus uurijateenindus Tallinnas neljaks kuuks. Tartu, Tallinna, Valga ja Rakvere uurimissaalides registreeriti kokku 5172 külastust, laenutati 31 410 säilikut, lahendati 10 869 juurdepääsutaotlust ning vormistati 6806 koopia- ja 1441 kauglaenutuse tellimust. Tuleb rõhutada, et laenutuste arv jäi vaatamata kolimisperioodi seisakule senisele tasemele. Juba teist aastat järjest juhib laenutuste edetabelit (3131 laenutust) Valgas säilitatav Riigiettevõtte Eesti Raudtee arhiiv, mille taga on ühe uurija süsteemne uurimistöö. Populaarsuselt järgnevad Eestimaa kubermanguvalitsuse ehitus- ja teedekomisjoni, RAS Eesti Projekti ja EKP Keskkomitee arhiivid. Koopiatellimusi esitati kõige rohkem Tartumaa, Viljandimaa ning Harjumaa hooneregistri toimikutele. Filmiarhiivis menetleti 779 tellimust, millest 608 puudutas fotokogu, 194 filmikogu ja 5 helikogu. Fototellimuste arv on aastate lõikes vähenenud tänu Meediateegi ja Ajapaiga pisipiltide allalaadimise võimalusele. Filmi- ja videokoopiaid telliti peamiselt televisioonis kasutamiseks. Arhiivi raamatukogus vormistati lugejatele 847 laenutust. Kodulehe vestlusaknas peeti klientidega 1241 vestlust ja VAUs vastati 1754 tagasisidekirjale. Algaja arhiivikasutaja jaoks lisandus septembris veebi [vestlusrobot](#), mille poole pöörduti 130 korral.

Päringuid esitati tänavu 12% vähem kui möödunud aastal, langus on üheselt tingitud huvipäringute teenustasu hinnatõusust jaanuaris (senise 15 euro asemel 30 eurot). Kokku laekus tänavu 9442 päringut, sealhulgas 5784 huvipäringut (vähenemine 20%). Kui õiguste tõendamisega seotud päringute hulk isegi kasvas, siis märkimisväärselt vähem tehti isikuandmete ja suguvõsauuringutega seotud päringuid. Arhivaarid koostasid vastustena 3343 arhiiviteatist ja 1922 vastuskirja, ülejäänud juhtudel vormistati päring ümber tellimuseks, edastati vastamiseks teistesse asutustesse või lükati tagasi.

4.2. Teatmestu ja kasutuskeskkonnad

Suurematest kirjeldustöödest lõppes [AIS](#)is RAS Eesti Kommunaalprojekti arhiivi täiendav kirjeldamine: varem ainult aadressandmetega säilikute pealkirju täiendati linnade, asulate ja külade nimedega, lisati hoonete otstarve, objektide töönumbrid, piirdaatumid ja kogused, kirjeldati

säilikutes leiduv projektdokumentatsioon ja fotod. Ühtekokku täiendati 17 566 säiliku andmeid ja lisati 11 450 arhivaali. Samal ajal tehti algust Jõgevamaa hooneregistri toimikute pealkirjade täpsustamisega, täiendades seniseid pealiskaudseid kirjeldusi koha- ja omaniku andmetega (2886 uut pealkirja). Samal moel täiendati veel mitme hoonete ja kinnisvaraga seotud toimiku pealkirju (553 säilikut). Samuti jätkus töö rootsiaegsete supliikide pealkirjastamisel (2812 uut kirjeldust). Arhivaalidena lisati AISi kunagise „Eestimaa Vastastikuse Tulekindlustuse Seltsi kaudu kindlustatud kinnisvara andmebaasi“ kirjed. Uue ja mahuka tööloiguna lisandus pereregistri andmete korrastamine ja parandamine.

[Fotises](#) kirjeldati aastaga 65 593 uut fotot. Kõige rohkem lisandus uut ainet filmiarhiivi fotokogusse (33 397 kirjeldust). Esile võib tõsta Ly Lehtmetša fotosid Eesti mälestusmärkidest ja ajaloolistest ehitistest, ajalehe „Vaba Maa“ 1930. aastate Setumaa jäädvustusi nitronegatiividel, Tõnu Talivee fotosid Tallinnfilmi ruumidest, klaasnegatiive akadeemik Johan Eichfeldi loodud taimekasvatusjaamast Koola poolsaarel 1920. aastatest ning geoloog Karl Veberi ja Eesti Looduskaitse Seltsi klaasnegatiive. Tallinnas lisati 12 161 uut kirjeldust, lõpule jõudis Eesti Vabariigi Politseitalituse välispassitaotluste fotode kirjeldamine (3222). Korrastamise käigus kirjeldati MTÜ Fenno-Ugria Asutuse ning Rein Helme ja Tõnis Kinti isikuarhiivide fotosid. Loomeliitude ja teadusühingute massdigiprojekti käigus said kirjeldatud vastavates arhiivides leiduvad fotod. Tartus lisati 20 035 uut kirjeldust, Fotisesse jõudsid AISis arhivaalidena kirjeldatud fotode kirjed (4250) ning AISi ja [Album Academicumi](#) andmete põhjal automaatselt loodud Tartu Ülikooli tudengitoimikute fotode kirjeldused (12 683). Suuremate kogudena kirjeldati August-Johannes Traadi (2801 kirjet), Alfred ja Senta Toomingu (1042 kirjet) ning Kultuurilooliste dokumentide kollektsiooni (1036 kirjet) fotosid.

[Meediateeki](#) lisandus 209 nimetust analoogfilme, 1066 nimetust digisündinud filme ja 351 nimetust videokandjatel. Helisalvestisi võeti arvele 49 nimetust ja 54 säilikut. Suurim uus filmi- ja videokogu oli Tallinna Huvikeskuse Kullo üle antud Noorfilmi stuudio arhiiv ja selle juhi Olev Viitmaa isikuarhiiv. Kasutusse toodi nii eraisikutelt kui ka asutustelt laekunud 16 mm ja 35 mm filme, sh Eesti Reklaamfilmi ja Tallinnfilmi toodangut. Videoainesest olid märkimisväärsamad kogud Maurumi toodetud dokumentaalfilmide ja reklaamide võttematerjalid ning TV1 ja Kanal 2 telesaated.

[Arkaadris](#) tehti aasta jooksul kättesaadavaks 156 uut filmi ja 11 kureeritud kogu. Lisaks temaatilistele kogudele (Eesti Raamat 500, tuletõrje, turumelu, laulu- ja tantsupidu) said retrospektiivsete kogudega tähistatud Arvo Pärdi, Riho Västriku ja Rein Kotovi juubelid, Heino Parsi 100. sünniaastapäev ja Elbert Tuganovi 105. sünniaastapäev.

[Kaartide infosüsteemis](#) kirjeldati 3856 uut kaarti ja plaani, neist Tallinnas 859 ja Tartus 2997. Tallinnas jätkus Sõjavägede Staabi kaartide kirjeldamine (459), Ehituste ja maa-alade kaartide, plaanide, jooniste ja projektide kollektsioonist täienes andmebaas 125 kirjeldusega ja Rein Helme isikuarhiivist 110 kirjeldusega. Tartus kirjeldati kõige rohkem Pärnu foogtikohtu, Tartu kinnistusameti, Eestimaa Maakrediidiseltsi, Tartu Rajooni RSN Täitevkomitee Peaarhitekti ja Läänemaa metsamajandite arhiivide kaarte.

[Kinnistute andmebaasis](#) jätkus Tartu kinnistute kirjeldamine (195 kinnistut). [Majapidamisraamatute](#) indekseerimisel sisestati 19 640 uut kirjet.

[Vallakohtute ühisloome](#) andmebaasi sisestasid 38 vabatahtlikku 37 612 uut kohtulugu ehk kokku 4 miljonit sõna ja 20 miljonit tähemärki. Üle kuue aasta kestnud projekt on jõudnud arvestatava verstapostini: lõpetatud on 722 säiliku sisestamine ehk üks kolmandik tööst.

4.3. Arhiivipedagoogika, avalikud sündmused ja näitused

Suurel kolimisaastal jätkus arhiivipedagoogika jaoks vähem ressursse kui seni, siiski osales haridusprogrammides kokku 12 451 inimest (möödunud aastal 16 551). Tartus võttis haridustegevustest osa 4941 inimest. Kuna sellest aastast lõpetasime uurijatundide korraldamise, tuli koondnumber varasemast väiksem, muus osas aga statistika tõusis. Populaarsust on kogunud [arhiivitunnid](#), mida toimus tänavu 103 (1465 osalejat). Tunde külastati 29 erinevast koolist, ülekaalukalt Tartust ja Tartumaalt. Kõige sagedamini käisid Nooras arhiivitundides gümnaasiumiõpilased (42 tundi), kellele järgnesid 7.–9. klassid (28 tundi), 4.–6. klassid (23 tundi) ning 1.–3. klassid ja lasteaialapsed (8 tundi). Jätkuvalt oli populaarseim 5. klassidele suunatud [Sissejuhatus arhiivimaailma](#) (21 tundi), esile tõusid ka [Salastatud kaardid](#) (10 tundi) ning uute valikutena [Kust Sa tead?](#) ja [Muugime keskaja koodi](#) (kumbagi 8 tundi). Arhiivitundide kõrval kasvas tublisti ka [töötubades](#) osalemine – toimus 55 töötuba 1207 õpilasele. Kõige sagedamini tegeleti pitseritega, harjutati gooti kirja ja meisterdati märkmikke. Uue algatusena korraldati sügissemestril Tartu Tamme Gümnaasiumi õpilastele arhiiviõppe valikkursus „Minevik 2.0“. Kaugematele koolidele suunatud programmi [Kutsu arhiiv kooli](#) viidi läbi 17 korral 347 õpilasele Tartu-, Põlva-, Viljandi- ja Läänemaal. [Ekskursioonidel](#) osalejate arv kahanes Nooras ligi veerandi võrra (99 ekskursiooni ja 1402 osalejat), kuna kooligrupid eelistavad üha sagedamini arhiivitunde ja töötube. Nii toimusid majatuurid valdavalt täiskasvanute gruppidele. [Põgenemistube](#) külastas 76 inimest ning mitmesugustel üritustel ja eriprogrammides osales kokku 824 huvilist (maaraamatukogude- ja näitusetuurid, salongiõhtud, täiskasvanute töötoad jm). [Arhiivikooli õppematerjale](#) vaadati veebis 9140 korral.

Tallinnas osales arhiivipedagoogilistes tegevustes 5417 inimest. See number on üle aastate suurim vaatamata kolimisega seotud takistustele ja katkestustele. Toimus 103 arhiivitundi, milles osales 2102 kooliõpilast. Arhiivitundide väljatöötamisel ja reklaamimisel võeti arvesse olulisi tähtpäevi ja kooliaasta rütmi. Nii pakkusime veebruaris Eesti Vabariigi sümboleid tutvustavat arhiivitundi [Mis on Eesti? Kes on Eestlased?](#), mis kujunes kõige populaarsemaks tunniks 34 külastuskorraga. Vahetult enne suvevaheaega kutsusime gümnaasiste tundi [Supelsakste jälgedes](#) ja põhikooliõpilasi tundi [Suvi, päike ja meri](#). Kuna 2025. aasta oli raamatuaasta ja Nukitsamehe ilmumisest möödus 105 aastat, valmis ka uus tund [Nukitsamees – kurjast heani, raamatust filmini](#). Traditsioonilistest üritustest jätkus teadusõhtute, Arkaadri vestluste, Muuseumiöö ning uurijakoolituste korraldamine, mis tõid ühtekokku arhiivi 744 külastajat. Eraldi kategooriana väärivad väljatoomist [asutustele suunatud koolitused](#): toimus neli veebikoolitust (paberarhivaalide füüsiline korrastamine, andmekogude arhiveerimine, digitaalse teabe üleandmine ASTRAs, digiteerimise juhend) ja kaks infopäeva, kus osales 832 inimest. Kevadel toimus paralleelselt Tallinnas ja Tartus uus neljaosaline alustava uurija koolitus.

Filmiarhiivi korraldatud arhiivipedagoogilistest tegevustest sai osa 2093 inimest. Kolimise tõttu oli ekskursioonide läbiviimine pärsitud, siiski toimus Ristiku ja Endla majades 23 tuuri 314 osalejale. Filmikogu tutvustati kodu- ja välismaal 1779 vaatajale. Mullu restaureeritud romantiline põnevik „Kire lained“ linastus jaanuaris filmimuuseumis, valentinipäeval Helsingis ning maikuu Saksamaal Greifswaldis (151 vaatajat). Ringreisi jätkas ka seiklusfilm „Jüri Rumm“, linastudes veebruaris filmimuuseumis ja maikuu Tali seltsimajas Pärnumaal (83 vaatajat). Linastusi saatsid

kuraatoriloengud ja elav muusika. New Yorgis Anthology Film Archive'is linastus märtsis Andres Söödi dokumentaalfilm „Jaanipäev“ (132 vaatajat). Novembris linastusid Lübecki Põhjamaade filmipäevade programmis Priit Pärna „Eine murul“, Erik Alunurme jt „Eine murul“, Priit Tenderi „Koerkorter“, Raoul Kirsima jt „Maalietüüd“ ja Riho Undi „Vennad karusüdamed“ (73 vaatajat). Kinos Sõprus linastus 2024. aasta detsembris Euroopa filmiarhiivide ühenduse ACE programmi „A Season of Classic Films“ raames restaureeritud Virve Aruoja ja Jaan Toominga mängufilm „Värvilised unenäod“ (205 vaatajat) ja 2025. aasta novembris Liina Siibi kunstnikufilm „Vastumeelne keha“ (95 vaatajat). Kinos Supernova linastus oktoobris Heino Parsi nukufilmide programm ja novembris Urmas Eero Liivi õudussugemetega noortefilm „Must alpinist“ (36 vaatajat). 35 mm filmilindilt linastus Rainer Sarneti film „Idioot“ jaanuaris kinos Artis ja aprillis kinos Sõprus. Haapsalu Õudusfilmide Festivali avatseremoonial linastusid Hardi Volmeri ja glämmorkestri The Tomahawk Brothers meeleoluka kontserdi saatel Pära Trusti 1980. aastate lühiparoodiad „Kalkar“ ja „Tsaar Muhha“ (540 vaatajat). Tallinna Pimedate Ööde Filmifestivali retrospektiivprogrammis „Vana kuld. Klassika ärkab ellu“ linastusid värskelt restaureeritud Eesti vanim säilinud täispikk mängufilm „Tšekaa komissar Miroštšenko“ ja Kaljo Kiisa eelviimane lavastajatöö „Regina“. PÖFF-i tutvustusüritusel linastus Veljo Käsperi draama „Tütarlaps mustas“. PÖFFil käis Rahvusarhiivi filme vaatamas 428 inimest.

Arkaadri hariduskeskkonna [EDU Arkaader](#) kasutajate hulk suurenes aasta jooksul ligi 1400 uue õpetaja võrra, kokku on kasutajaid 2000 pea 400 õppeasutusest. Igapäevaselt kasutab hariduskeskkonda ligi 100 õpetajat ja kuus vaadatakse keskmiselt 300 sisutundi. Aasta jooksul on õpetajad loonud üle saja uue õpiobjekti, mille koguarv on praeguseks 130.

Rahvusarhiivi [tudengipreemiale](#) kandideeris tänavu 20 uurimust, sh 12 bakalaureusetööd ja 8 magistrិតööd. Autorite seas olid esindatud Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli, Eesti Kunstiakadeemia ja Kõrgema Kunstikooli Pallas tudengid. 7. oktoobril toimunud ettekandepäeval pälvis magistrិតöö preemia Killu Raja uurimus „Vana-Egiptuse vaimustus Johann VIII Burchardi näitel“ ja bakalaureusepreemia Kaisa Kopliste töö „Lääneriikide humanitaarabi Eesti lastele aastatel 1919–1922“.

Nooras eksponeeriti viit ajutist näitust: jaanuarist aprillini „Naised Tartu ülikoolis 1919. aastani“ (Tartu Ülikool), aprillist juunini „Paberilehtedest iluaed“ (Tallinna Linnamuseum), augustist septembrini „Hipster Vilde“ (Tallinna Kirjanduskeskus), oktoobrist novembrini „Conrad Dellingshuseni (1527–1603) joonistatud maailm“ (Tallinna Linnaarhiiv) ning seejärel aasta lõpuni „Kommunistide riigipöördekatse Eestis – 1. detsember 1924“ (Eesti Sõjamuuseum). Eesti Raamatu Aasta raames tutvustati Noora uurimissaalis aasta vältel üheksal korral arhiivi raamatukogu tähtteoseid. Augustis ja septembris eksponeeriti Tartus Poe tänava välinäitusepindadel ning seejärel kuni aasta lõpuni Tallinnas Endla galerii akendel Noora püsinäitust „Kust sa tead?“ tutvustavaid plakateid.

4.4. Ühismeedia ja turundus

2025. aastal jõudis Rahvusarhiiv inimesteni nelja sotsiaalmeedia profiili ja seitsme sotsiaalmeedia konto kaudu ühtekokku 23 994 jälgijaga. Järgnevalt on ära toodud kontode jälgijate arv profiilide kaupa 1. detsembri 2025. aasta seisuga:

Rahvusarhiiv [Facebookis](#): 10 747 jälgijat

Rahvusarhiiv [Instagramis](#): 6258 jälgijat

Arkaader [Facebookis](#): 4841 jälgijat

Arkaader [Instagramis](#): 1127 jälgijat

Tuna [Facebookis](#): 780 jälgijat

Arhiiviespresso [Facebookis](#): 192 jälgijat

Arhiiviespresso [Instagramis](#): 49 jälgijat

Rahvusarhiivi Facebooki platvormil tehti aasta jooksul 420 postitust, mis on 13,5% rohkem kui eelmisel aastal (postituste hulka ei ole loetud ajutisi postitusi ehk *story*'sid). 2025. aastal oli üks olulisemaid teemasid sotsiaalmeedias Tallinna arhiiviuksuste kolimine Endla tänava hoonesse.

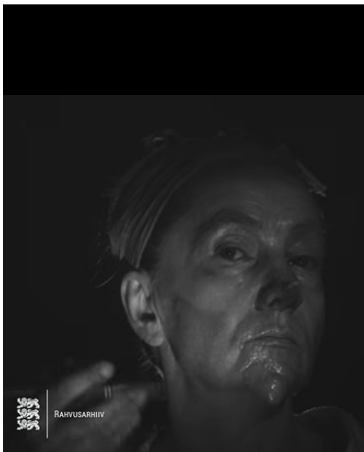

2025. aasta kõige populaarsemad Facebooki postitused olid:

- 1) Emadepäeval postitatud kroonikapala videoklipp laulust „Ema süda“
- 2) Kutse koolilastele suunatud töötuppa „Nukitsameest otsimas“ – videolõik mängufilmi „Nukitsamees“ kaadritagustest
- 3) Vastlapäeva postitus meeleoluka kroonikakaadriga aastast 1963
- 4) Vastupanuvõitluse päeva tähistamine fotoga aastast 1946
- 5) Postitus Tallinna arhiivimaja uuest asukohast Endla tänaval
- 6) Galerii vahvatest fotoleidudest Jaan Rieti piltidega
- 7) Galerii vahvatest fotoleidudest juuksurite tegemistest 1960.–1980. aastatel
- 8) Galerii erinevatest fotoleidudest
- 9) Galerii vahvatest fotoleidudest – 1921. aastal toimunud üleriiklikust näitusest
- 10) Fotopostitus värskest restaureeritud ja PÖFFil linastuvast filmist „Tšekaa komissar Miroštšenko“.

Rahvusrhiiv
Avaldas Liisi Taimre · 12. oktoobe

AINULT 6 KOHTA ALLES!... Kuva rohkem

Rahvusrhiiv
Avaldas Maarja Savan · 4. Märts

Täna lund napib, aga vastlatuju toob ka kohev kukkel, näidis Tartust 1963. aasta: hõissa! ... Kuva rohkem

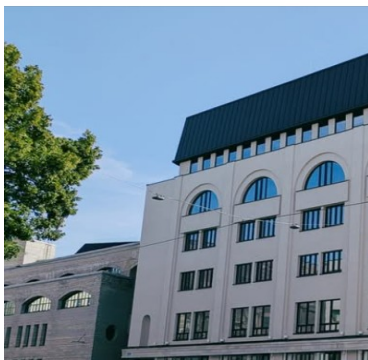
Rahvusrhiiv
Avaldas Liisi Taimre · 22. septeml

◆ Viksid tüdrukud fotol on 1946. aasta koolinoorte parimad laskurid Tallinna 8. Keskkooli õpilane Helgi Veljema ja 5. Ke õpilane Aili Jürgenson.
◆ 14-aastane Ail... Kuva rohkem

Rahvusrhiiv
Avaldas Maarja Savan · 4. november kell 12:58

Rahvusrhiiv asub Tallinnas nüüd Tõnisi aadressil Endla 3, mis on osa Raine Kari projekteeritud Rahvusraamatukogu ho. Siin on leidnud uue kodu umbes kolm
Kuva rohkem

Album **Vahvad fotoleiud II**

Rahvusrhiiv lisas 13 uut fotot.
5. aprill

Eesti Rapuntslid ja New Yorgi tänavam
100 aastat tagasi

Album **Vahvad fotoleiud II**

Rahvusrhiiv lisas 7 uut fotot.
Avaldas Astra Merivee · 25. oktoober

Album **Vahvad fotoleiud II**

Rahvusrhiiv lisas 3 uut fotot.
Avaldas Astra Merivee · 9. Augu

Mõned pildid on lihtsalt liiga ägedad, rhiivis peidus hoida... Selle nädala vah fotoleiud 😊

Album **Vahvad fotoleiud II**

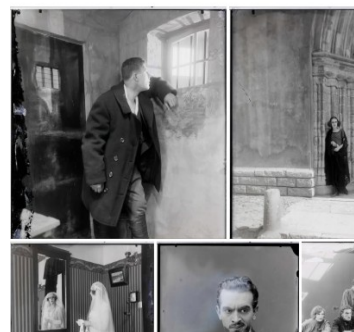
Rahvusrhiiv lisas 7 uut fotot.
Avaldas Astra Merivee · 4 p

🎉 Selle nädala erakordsed fotoleiud! 🎉
Põnevad jäädvustused näitusepaviljonis Eesti üleriiklikul näitusel, 1921. aasta septembris.

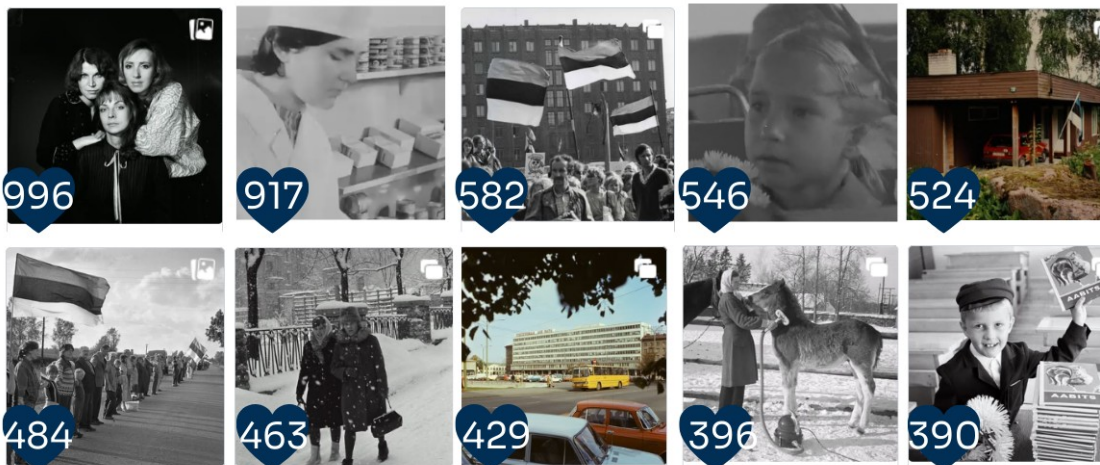
Rahvusrhiiv
Avaldas Liisi Taimre · 29. mai

Kaua varjus olnud film toob esile Vener imperialismi järgepidevuse... Kuva rohk

Rahvusarhiivi ja Arkaadri Instagrami jälgijate hulk suurenes kokku 22,4%, jõudes 7385 jälgijani. Lisaks tuli kasutusse Arhiiviespresso konto, millel on 49 jälgijat. Teemaatiliselt rõõmustavad Instagrami jälgijaid samad sündmused, mis ka eelnevatel aastatel – kõige enam elatakse kaasa lõbusatele arhiivikaadritele, aga ka taasiseseisvumispäeva, Eesti lipu päeva, Balti keti ja esimese septembri postitustele.

2025. aasta kümme enim meeldimisi saanud Instagrami postitust Rahvusarhiivi ja Arkaadri kontolt on järgmised:

5. Digitaalarhiivindus

5.1. Tarkvaraarendus

Mahukate virtuaalse uurimissaali VAU seadistuste muudatuste ning QR-koodide rakendamisega FISi haldusliideses toetati Rahvusarhiivi Tallinna üksuste kolimist uude majja. Täiendati arhiivi infosüsteemi AIS funktsionaalsust, sh liidestati AIS asutuste koostöökeskkonnaga ASTRA, juurutati arhiivihalduslike toimingute moodul, otsingusse lisati pereregistri andmed ning valmistati ette Saaga funktsionaalsuse asendamist AISi vaaturiga. VAU avalik vaade viidi üle uuele Rahvusarhiivi disainisüsteemist lähtuval kujundusele. Jätkati talundilehtede ühisloome rakenduse loomisega. Ühtaegu täiendati ASTRA keskkonda, voogedastuskeskkonda Arkaader, foto-, filmi- ja helikogude kasutuskeskkonda Meediateek, Fotise ja FISi töötajatele mõeldud haldusliideseid ning pikaajalise säilituskeskkonna Preservica rakendust.

5.2. Digitaalne kogumine ja säilitamine

Lisaks kogumise peatükis nimetatud asutustele ja isikutele on siinkohal alfabeedis esitatud terviknimekiri digitaalselt sündinud arhivaale üle andnud arhiivimoodustajatest: Alutaguse Vallavalitsus, Elva Linnavalitsus, Elva Vallavalitsus, Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus, Haljala Vallavalitsus, Haridus- ja Teadusministeerium, Harku Vallavalitsus, Jaak Haud, Jõgeva Linnavalitsus, Jõgeva Vallavalitsus (ühinemiseelne, kuni 2017), Jõgeva Vallavalitsus (ühinemisjärgne, alates 2017), Kastre Vallavalitsus, Kehtna Vallavalitsus, Kohila Vallavalitsus, Kuusalu Vallavalitsus, Luunja Vallavalitsus, Lääneranna Vallavalitsus, Lääne-Saare Vallavalitsus, Maa- ja Ruumiamet, Mulgi Vallavalitsus, Mustvee Linnavalitsus, Mustvee Vallavalitsus, Mäksa Vallavalitsus, Nõo Vallavalitsus, Pajusi Vallavalitsus, Palamuse Vallavalitsus, Peipsiääre Vallavalitsus, Põltsamaa Linnavalitsus, Põltsamaa Vallavalitsus (ühinemiseelne, kuni 2017), Põltsamaa Vallavalitsus (ühinemisjärgne, alates 2017), Rein Helme, Riigikontroll, Räpina Aianduskool, Saaremaa Vallavalitsus, Sihtasutus Rahvusvaheline Kaitseuuringute Keskus, Tabivere Vallavalitsus, Tartu Saksa Kultuuri Instituut, Tartu Vallavalitsus, Tartu Ülikooli Akadeemiline Muinsuskaitse Selts ja selle vilistlaskogu, Torma Vallavalitsus, Tõnis Kint, Tähtvere Vallavalitsus, Vladimir Juškin, Võnnu Vallavalitsus. Digitaalselt sündinud arhivaale andsid üle veel Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus, Jõgeva Maavalitsus, Maksu- ja Tolliamet, Rahvusarhiiv, Riigikogu Kantselei ja Teeme Ära Sihtasutus. Andmekogudest andis Haridus- ja Teadusministeerium üle Eesti Hariduse Infosüsteemi EHIS ja Eesti Teaduse Infosüsteemi ETIS andmebaasid ning Maa- ja Ruumiamet riigi kohanimeregistri andmebaasi.

Digitaalselt säilitatavateks materjalideks on Saagas, Meediateegis, Fotises ja väiksemates rakendustes kättesaadavad ja sinna veel mitte jõudnud digiteeritud Rahvusarhiivi säilikud. 1. detsembri 2025. aasta seisuga olid veebi kaudu jälgitavad 43 890 995 kaadrit Saagas, 861 681 fotot, 23 955 nimetust (10 696,2 tundi) filme ja 2840 nimetust (2150,3 tundi) helisid Meediateegis ja 108 626 kaarti kaartide infosüsteemis. Kokku on kettamassiivides ja lintidel tagatiskoopiatena säilitamisel digitaalseid faile 6260,7 terabaiti, aastane juurdekasv oli 339,4 terabaiti. Digitaalselt sündinud dokumentide faile on säilitamisel 43,3 terabaiti ning digitaalselt sündinud filme 483 terabaiti.

5.3. Suured digiprojektid

Kultuuriministeeriumi valdkondliku digipöörde raames ministeeriumi ja Rahvusrhiivi vahel sõlmitud partnerluslepingute alusel koos Euroopa Liidu vahenditega jätkas Rahvusrhiiv kolme massdigiprojekti elluviimist:

- Dokumendipärandi digiprojekti „Nõukogude-aegsete loominguliste liitude, kultuuri- ja teadusasutuste arhiivid“ käigus digitakse aastatel 2024–2026 kokku 2 miljonit kaadrit dokumendipärandit Rahvusrhiivi kogudest Tallinnas. Töid teostab Novian Eesti OÜ, 30.11.2025 seisuga oli digitud 1 667 750 kaadrit.
- Dokumendipärandi digiprojekti „Kinnistuarhiivide kinnistusregistrid“ käigus digitakse aastatel 2024–2026 ühtekokku üks miljon suuremõõdulist kaadrit dokumendipärandit Rahvusrhiivi kogudest Tartus. Töid teostab Ratus OÜ, 30.11.2025 seisuga oli digitud 716 540 kaadrit.
- Videokassettide digiprojekti „Riigikogu istungite videosalvestised 1999–2012 VHSidel“ käigus digiti 3863 tundi VHS-kassette Riigikogu istungite videosalvestistega Rahvusrhiivi filmiarhiivi kogust. Töid teostas Belgia firma Memnon Archiving Services jaanuarist augustini 2025.

6. Teadus- ja publitseerimistöö

Rahvusarhiivi teadus- ja publitseerimistegevuse 2025. aasta olulisemateks tulemusteks olid arhiivi tegevuse ülevaate, Ülle Tarkiaineni koostatud allikapublikatsiooni ja Priit Rohtmetsa Eesti vanglasüsteemi ajaloole pühendatud monograafia avaldamine.

2025. aastal ilmusid järgmised Rahvusarhiivi publikatsioonid:

- 1) Pärand. Pärandamine ja pärimine eesti talurahvaühiskonnas 19. sajandil ja 20. sajandi algul. Allikapublikatsioon (EX FONTIBUS ARCHIVI HISTORICI ESTONIAE VIII). Koostanud Ülle Tarkiainen. Tartu: Rahvusarhiiv, 2025;
- 2) Karl Abel. Maal ja merel ning õhus (Uurimusi ja allikmaterjale Eesti sõjaajaloost 12). Tartu: Rahvusarhiiv, 2025;
- 3) Priit Rohtmets. Trellide taha peidetud Eesti: vanglasüsteemi ajalugu 1918–2018. Tartu: Rahvusarhiiv, 2025;
- 4) Rahvusarhiiv 2023–2024. Koostanud Tõnu Tannberg ja Helina Tamman. Tartu: Rahvusarhiiv, 2025;
- 5) Tuna. Ajalookultuuri ajakiri. 2025, 1–4.

Ajakirja Tuna igas numbris ilmus kultuurilooline essee tähistamaks Eesti Raamatu Aasta raames 500 aasta möödumist esimese eestikeelse raamatu ilmumisest.

Filmiarhiiv osales koos Tallinna Ülikooliga Kultuuriministeeriumi rahastatud teadusprojekti „Mineviku (audio)visuaalsed jäljed Eesti filmiarhiivis 1940–1965“ (KUM-TA88) täitmisel (vastutav täitja Eneken Laanes, põhitäitjad Kristo Nurmis ja Eva Näripea, täitja Hanna Maria Aunin).

Rahvusarhiiv osales jätkuvalt parima eestikeelse ajalooraamatu [aastapreemia](#) väljaandmisel.

7. Organisatsiooniline areng ja rahvusvaheline koostöö

7.1. Töötajad ja vabatahtlikud

Kui 2024. aasta detsembris töötas Rahvusarhiivis 189 inimest (koormust arvestades 180,9), siis 2025. aasta lõpus oli 177,8 koosseisukohal 175 inimest (koormust arvestades 170,4), neist 72 ametnikku ja 103 töötajat. Osakoormusega oli teenistuses 15 inimest, pikemalt viibis töölt eemal kaks töötajat. Vaba teenistuskoha täitmiseks viidi läbi kaks avalikku konkurssi.

Aasta jooksul tuli Rahvusarhiivi tööle kuus uut inimest ja teenistusest lahkus kaksteist, neist kuus omal soovil, neli töökoha koondamise ja kaks tähtaja möödumise tõttu. Kahele tähtajalise lepinguga töötajatele tehti pakkumine töösuhte jätkamiseks uutes ülesannetes. Personali koguvoolavuse määr oli 7,4% ja vabatahtliku voolavuse näit 3,4%, mis on viimaste aastate üks kõrgemaid. Lahkumiste taustal on peamiselt majanduslikud kaalutlused ja töötajate soov teha karjääris pööre. Kuna Rahvusarhiivi Tallinna üksused tegelesid teisel poolaastal aktiivselt nii arhiivimaterjalide, inimeste kui ka masinate kolimisega, siis ootamatult vakantseks jäänud teenistuskohade täitmine ja värbamisprotsess on lükkunud 2026. aastasse, mil töökohad on Endla tänava arhiivihoones lõplikult sisse seatud.

Meie töötajaskonda iseloomustab vanuseline ja töökogemuse põhine eristumine, seetõttu on organisatsioonis nii noori innukaid ja värske vaatega kui ka kogenuid ja suure teadmispagasiga asjatundlikke kolleege. Teenistujate keskmine vanus on 48,8 aastat, nii on see püsinud viimastel aastatel stabiilsena. 26% töötajatest on vanuses alla 40 ja 23% üle 60 eluaasta. Keskmine tööstaaž läheneb 18 aastale, seejuures on kuni kümneaastane staaž 36% ja üle 30 tööaasta on kogunenud juba 17% töötajatest. Kõrgharidusega on 80% teenistujatest. Kõik see peegeldab valdkonnale omast pikaajalise kogemuse ja järjepidevuse traditsiooni ning annab tunnistust tugevast organisatsioonikultuurist ja töötajate jätkuvast kõrgest pühendumusest.

2025. aastal tegutses arhiivis 35 vabatahtlikku, neist 21 Tallinnas ja 14 Tartus. Enamik vabatahtlikke jõudis meieni Vabatahtlike Värava veebilehe või Rahvusarhiivi kodulehe kaudu. Lisaks võtsime vastu 30 praktikanti koolide vahendusel ja ühe Töötukassa tööpraktikandi. Vabatahtlikud löid kaasa säilikute puhastamises ja (ümber)karbistamises, digimiseks ettevalmistamises ja digimises, aga ka arhiivikirjelduste AISi lisamises ja täiendamises ning konserveerimises. Keskmine vabatahtlik tegutses meie juures pea neli kuud, tavapäraselt käidi abiks 2–3 korda nädalas mõni tund korraga. Lõviosa praktikantidest (23) tuli arhiivi Tartu Ülikooli arhiivinduse osakonna traditsioonilise arhiivipraktika kaudu, lisaks võtsime juhendada praktikante bürooassistendi, teabehalduse ja personalitöö valdkonnas, samuti kaks konservaatoritöö praktikanti, ühe IT kasutajatoe eriala praktikandi ning ühe filmide kirjeldamis- ja korrastustöö praktikandi. Keskmine praktika kestus oli kaks kuud.

7.2. Koolitused ja arendusprogrammid

2024. aasta rahulolu-uuringu tulemused kinnitasid, et Rahvusarhiivi töötajad väärtustavad kõrgelt tööalast enesearendamist, mis on ka organisatsiooni üks olulistest väärtustest. On rõõmustav tõdeda, et sarnaselt varasematele aastatele on töötajate õpihimu püsinud kõrge. Kuigi koolituseelarve maht kujunes sel aastal planeeritud koolitusprojektide edasilükkumise ja kolimisprotsessi tõttu oodatust tagasihoidlikumaks, kasutati jätkuvalt mitmekesiseid enesearendamise võimalusi. Aktiivselt osaleti nii koolitusturul kui ka avaliku sektori (sh tasuta) õppeprogrammides ning jagati kogemusi

kolleegidega organisatsiooni sees, aga ka teiste mäluasutustega Eestis ja välismaal. Olulise suunana jätkus koostöö erialagruppidega ühiste seminaride korraldamiseks. Heaks näiteks on Rahvusarhiivi kogumisvaldkonna üksuste ja Rootsi rahvusarhiivi spetsialistide ühisseminar, kus käsitleti infosüsteemide kooskõlastamist tööprotsessidega (Archiving by Design) ja räägiti mõlema riigi kogumistegevuse edusammudest. Digiarhiveerimise valdkonnas soodustasid erialast dialoogi ja pakkusid sisukat platvormi Rahvusarhiivi ja Rahvusraamatukogu koostöös korraldatud koolitusseminarid. Erilist väärtust loovad organisatsioonisisised koolitused, kus töötajad jagavad oma teadmisi kolleegidega – tänavu keskenduti nii igapäevaste töökeskkondade ja süsteemide (AIS, Pilvi, Preservica, ASTRA) tundmaõppimisele kui ka spetsiifilistele andmevaldkonna teemadele. Lisaks siseõppele panustasid töötajate arengusse valdkonna eksperdid teistest asutustest, näiteks koolitas Eesti Keele Instituudi andmeõiguse ja -poliitika juht Nele Nisu arhiivitöötajaid andmeladude ja -pilvede teemal.

Rahvusarhiivi töötajate arenguprogramme on positiivsete rahastusotsustega toetanud ERASMUS+ ja rahvusvaheline filmiarhiivide föderatsioon FIAF. Töötajate tagasiside põhjal peeti eriti tänuväärseks koostöös Saksamaa tippkonservaatori Benjamin Kirschneriga korraldatud valguspleegitamise töötuba, millest said arhiivitöötajate kõrval osa ka kolleegid ERMist, Tartu Ülikooli raamatukogust, Kanutist, Rahvusraamatukogust ja Läti rahvusarhiivist. Lisaks erialastele oskustele panustati riigiametniku üldpädevustesse, Kaitsepolitsei ameti läbiviidud riigikaitse- ja julgeolekuteemalisel infoseminaril osales kokku üle 80 töötaja. Traditsiooniliselt pöörati tähelepanu töötajate vaimsele tervisele ja heaolule – oktoobris toimunud vaimse tervise kuu raames osaleti ühiselt aastakonverentsil (veebis) ning töötajatel oli aasta jooksul jätkuvalt võimalus kasutada vaimse tervise toetamiseks nii veebikeskkonda peaaasi.ee kui ka Confido tervisepaketi teenuseid.

Lisaks koolitustegevusele pakkusid töötajatele regulaarset infovahetust veebipõhised infotunnid, kus anti ülevaade arhiivi igapäevatööst ja olulistest arengusuundadest. Käsitletud teemad ulatusid prioriteetsetest arendusprojektidest ja infosüsteemidest kuni rahvusvahelise koostöö ning organisatsiooni aktuaalsete küsimusteni, sealhulgas jagati infot kolimisprotsessi edenemise kohta.

2025. aasta koolitustegevust iseloomustas veel ka süsteemsem lähenemine tehisintellekti (TI või AI) võimaluste tutvustamisele. Töötajate digipädevuste kasvatamiseks pakkusime juhendatud koolitusi, mis aitasid erinevaid TI-tööriistu igapäevatöösse lõimida ja eriti motiveerivaks kujunesid TI-kirjaoskuse päevad, kus Rahvusarhiivi töötajad jagasid kolleegidele oma vahetuid kogemusi ja praktilist teadmist AI-rakenduste kasutusvõimaluste kohta eri valdkondadest. Täiendava vaatenurga andis külalisesinejana Tartu Ülikooli arvutiteaduse instituudi kaasprofessor Jaan Aru, kes käsitles teemat „Kuidas õppida koos tehisintellektiga?“ ning avas praktilisi viise tehisaru kasutamiseks õppimise ja tööalase enesearengu toetamisel. Tehisintellekti teemade arendamisel oli oluliseks partneriks tänavu Rahvusarhiivi meeskonnaga liitunud masinõppe- ja andmespetsialist. AI-tööriistade kasutamise võimaluste tutvustamise kõrval leidsid muu hulgas käsitlemist ka tehisaru eetilised kasutusreeglid ja üldisem küberhügieen.

Oluline teetähis oli ka Rahvusarhiivi edukas liitumine peresõbraliku tööandja programmiga. Põhjaliku eneseanalüüsi ja eduka alghindamise tulemusena pälvisime programmi algmärgise, mis kinnitab meie valmisolekut tegeleda töötajate heaolu ja organisatsioonikultuuri arendamisega süsteemselt. Kuni kolm aastat kestva protsessi lõppeesmärk on saavutada peresõbraliku tööandja lõppmärgis. Hindamiskomisjoni tagasiside põhjal on Rahvusarhiiv juba praegu strateegilise lähenemisega organisatsioon, kus väärtustatakse kaasatust, läbipaistvat kommunikatsiooni ning koostööl ja missioonitundel põhinevat töökultuuri. Programmi raames koostatud terviklik

tegevuskava koondab nii pikaajalised head praktikad kui ka uued algatused, mis arvestavad asutuse suurust, töö iseloomu ja eesisevaid muudatusi (nt uude arhiivimajja kolimisest tingitud muudatused). Fookuses on sisekommunikatsiooni edendamine, juhtimiskultuuri arendamine ja toetamine ning ühiste väärtuste veelgi selgem peegeldamine igapäevatöös. Programmis osalemine pakub arhiivile kogenud mentorite tuge, erialakoolitusi ning võimalust õppida teiste organisatsioonide parimatest praktikatest. Rahvusarhiivi tugev sisemine võimekus ja pühendumus töötajakogemuse arendamisele loovad kindla aluse märgise kõrge taseme saavutamiseks ja tööandja maine edasiseks tugevdamiseks.

7.3. Eelarve ja projektitoetused

Rahvusarhiivi 2025. aasta eelarve koos ületulevate ja lisavahenditega kokku moodustas 13 591 623 eurot, millest arhiivindusprogramm 13 051 230 eurot (sh Endla lisavahendid investeeringuteks 2 110 000 ja majandamiskuludeks 1 630 000 eurot), keeleprogramm 121 123 (väliseesti arhiiviprojektide konkursi läbiviimiseks) ja teadmussiirde programm 419 270 eurot (energiatõhususe investeeringud). Majandustegevuse tulused teenisime ca 263 700 eurot, millest koopiasteenused moodustasid 172 180, raamatute müük 16 900 ja Arkaadri piletite müük 3205 eurot.

Lisaks kuuluvad alates 2024. aastast Rahvusarhiivi eelarvesse Kultuuriministeeriumi partnerluslepingu alusel „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2021–2027“ raames rahastatavad kolm projekti: „Nõukogudeaegsete loominguiliste liitude, kultuuri- ja teadusasutuste arhiivid“ (kestvus 24 kuud, projekti kogueelarve 484 713 eurot), „Kinnistuarhiivide kinnistusregistrid“ (kestvus 24 kuud, projekti kogueelarve 636 109 eurot) ja „Riigikogu istungite videosalvestised 1999–2012 VHSidel“ (kestvus 18 kuud, projekti kogueelarve 261 594 eurot) ja 2025. aastast lisandus „Fotopärandi hetkeolukorra analüüs“ (kestvus 12 kuud, projekti kogueelarve 60 000 eurot).

Väliseesti [kultuuripärandi projektidele](#) toetuste jagamine toimus 2025. aastal sarnaselt eelmisele. Taotlusvooru laekus 65 taotlust, millega küsiti rahastust 302 795 euro ulatuses, konkursi toetusfondi suurus oli aga 118 000 eurot. Hindamiskomisjon koosseisus Mart Orav, Kätlin Kõverik, Sirje Karis, Lea Kõiv, Kadri Linnas, Ilme Mäesalu, Raimo Raag, Priit Raudkivi, Priit Rohtmets ja Jüri Viikberg tegi ettepaneku toetada soovitud mahus 13 ning osaliselt 36 projekti. Suvel jagati 2024. aasta keeleprogrammi elluviimiseks eraldatud, kuid kasutamata jäänud vahendite ning 2025. aasta konkursil seni välja jagamata toetusraha arvelt kevadisel konkursil vähendatud mahus toetust saanud kuuetele projektile 13 500 eurot lisatoetust.

7.4. Rahvusvaheline koostöö

Traditsiooniliselt võtsid Rahvusarhiivi esindajad osa Euroopa riigiarhivaaride ümarlaua (EBNA), digitaalarhiivindust ja digitaalset dokumendihaldust hõlmava DLM-foorumi, rahvusvahelise arhiiviuuringute keskuse (ICARUS), ühenduse Time Machine Organisation, rahvusvahelise heli- ja audiovisuaalsete arhiivide ühenduse (IASA), rahvusvahelise filmiarhiivide föderatsiooni (FIAF), Euroopa filmiarhiivide ühenduse (ACE), Balti audiovisuaalsete arhiivide nõukogu (BAAC) ja MTÜ Baltic Heritage Network tööst. Rahvusarhiivi esindajad esinesid sõnavõttudega kahel [DLM-foorumi](#) konverentsil (Sigrid Holter Gdańskis ja Kaido Kivilaan Kopenhaagenis) ning neljal [ICARUSe](#) kohtumisel (Edith Eskor ja Liisi Pabstel 10. ICARUSe Horvaatia konverentsil Opatijas, Birgit Kibal ühenduse 34. konverentsil Budapestis ja partnerite kohtumisel Viinis, Jaan Lehtaru ühenduse 35. konverentsil Veneetsias). Traditsiooniliselt aitasime kaasa Baltic Heritage Network'i [suvekooli](#) ettevalmistusele ja läbiviimisele: 12. korda toimunud suvekool kandis pealkirja „Kuidas jutustada

välisest lugu?“, viies osalejad raamatuaasta näitusele Niguliste kirikusse Tallinnas, kohtumisele kirjanik Elin Toonaga Vabamus ning kahele tööpäevale Viinistus koos muuseumikülastustega Sagadis ja Rakveres. Filmiarhiiv kaaskorraldas 10. korda aset leidnud [Läänemeremaade filmiajaloo konverentsi](#) Tallinnas.

Märkimisväärse töösuunana sai rahastuse Euroopa territoriaalse koostöö Kesk-Balti programmi projekt ArchXAI („AI Enhanced Cross-border Archives“), mille eesmärk on arhiiviteenuste uuendamine tehisintellekti abil. Projekt algas 1. juunil 2025 ja kestab 36 kuud. Projekti juhtpartner on Kagu-Soome Tehnikaülikool (XAMK), partneritena osalevad Eesti, Läti ja Soome rahvusarhiiv. Rahvusarhiivide kogusid digitakse, indekseeritakse ja hallatakse uute tehisintellektipõhiste tööriistade abil, et lihtsustada infootsingut, arhiivipäringute esitamist ja päringutele vastuste koostamist. Projekti käigus töötatakse välja nii arhivaaridele kui ka arhiivikasutajatele suunatud lahendusi, mis võimaldavad senisest paremini hallata kasvavat infotulva ja parandada arhiivide reageerimiskiirust. Riikidevaheline koostöö võimaldab kasutada mitmekeelset arhiivandmestikku ja arendada ühistel vajadustel põhinevaid Eesti, Läti ja Soome ühisele ajaloole tuginevaid AI-lahendusi.

Priit Pirsko
riigiarhivaar

6. jaanuaril 2026

Lisa 1. Rahvusarhiiv arvudes 2025. aastal

Töötajad	175	72 ametnikku ja 103 töötajat
Hooned	7	Tallinnas (3), Tartus (2), Rakveres, Valgas
Arhiivihoidlad	16 618 m ²	9660 jooksvat meetrit vaba riiulipinda
Säilikud*	10 608 236	http://ais.ra.ee
Digitaalarhivaalid*	6260,7 TB	5734,5 TB digitud, ülejäänud digisündinud
Arhivaalid veebis, digikujutised*	43 890 995	www.ra.ee/dgs/explorer.php
Kaardid veebis*	108 626	www.ra.ee/kaardid/
Fotod veebis*	861 681	www.ra.ee/fotis/
Filmid veebis*	23 955	www.meediateek.ee
Veebikülastused	2 063 206	www.ra.ee/vau/ + muud portaalid
Jälgijad sotsiaalmeedias*	23 994	4 profiili, 7 kontot (Facebook, Instagram)
Lahendatud päringud	5265	3343 arhiiviteatist, 1922 vastuskirja
Publikatsioonid	8	https://www.ra.ee/vau/index.php/et/shop
Näitused	5	www.ra.ee/kulastajale
Eelarve	13 591 623	www.ra.ee

* Andmed 2025. aasta detsembris, sisaldades kasvavalt eelnevate aastate andmeid.